No. 132.

BREDASCHE STAAT-, LETTERKUNDIG- EN WETENSCHAPPELIJK NIEUWS-BLAD.

COURANT.

Woensdag 5 Junij.

FRANKRIJK.

PARIJS, den 2den Junij.

Het door den minister van marine, in de zitting van gisteren, aangevraagd crediet van ruim vijf millioenen fr., strekt niet, zoo als eerst vermeld werd, enkel tot vermeerdering der fransche zeemagt in den Levant, maar meer tot versterking der marine in het algemeen. De minister vermeldde dat het budget van het tegenwoordig jaar voorzag in het onderhoud van 130 gewapende vaartuigen met een effectif van 20,319 man. Ten gevolge van de expeditie naar Mexiko en de blokkade van Buenos-Aijres, had men echter op het einde van maart 195 gewapende vaartuigen in dienst gehad, te weten: 8 linieschepen, 13 fregatten en 174 andere vaartuigen, met een personeel van 26,341 man. Deze magt zou men hoofdzakelijk op denzelfden voet moeten houden; het blokkade-eskader van Buenos-Aijres zou men moeten versterken, in de golf van Mexiko eene aanzienlijke scheepsafdeeling laten, de zeemagt in den zuidelijken Oceaan, ter bescherming der fransche handelbelangen, aanzienlijk vermeerderen. » Eene onmiddellijke versterking van oorlogsvaartuigen" — zeide de minister verder bij de ontwikkeling der voordragt — » is eveneens en bijzonder noodzakelijk goedgekeurd, om in het belang van het gouvernement der spaansche koningin, op de kusten van het schiereiland eene krachtdadige waakzaamheid uit te oefenen, ten einde op eene zoo veel mogelijke afdoende wijze voor te komen de ontscheping van manschappen en oorlogsbehoeften, alschoon daarbij evenwel niet afgaande van het beginsel van niet tusschenkomst, en het gemeene regt en de regten van onzijdigen eerbiedigende." — Men herinnert zich dat kort eenige dagen gesproken werd van eene ernstige verdeeldheid in den raad opzigtelijk het stelsel van toezigt ter zee op de spaansche kusten, zoo als dit door den heer *Thiers* werd voorgesteld. Het tegenwoordig ontwerp beschouwt men als het gevolg der wederzijdsche concessien, die men elkander tot bevrediging gedaan heeft. De vermeerdering van enkele vaartuigen op de spaansche kust, mag overigens de moeijelijkheden voor de karlisten eenigzins vermeerderen, doch zal hun toch niet beletten als te voren den noodigen toevoer met kleine vaartuigen van de zeezijde te ontvangen.

Het ontwerp betrekkelijk de grieksche leening door den minister van finantien aangevraagd, behelst de aanvraag van een crediet van ruim 920,000 fr. tot voorziening in de halfjarige betaling van den intrest der grieksche leening. De voorlezing van dit ontwerp wekte eenige ontevredenheid.

Het ontwerp op de suiker strekt, gelijk reeds vermeld is, om de koloniale suiker te ontlasten en eene grootere afzetting te bezorgen. De minister gaf te kennen, dat de te groote uitbreiding van de binnenlandsche beetwortel suikerfabrieken en de door de concurrentie veroorzaakte aanzienlijke daling van den prijs, de kolonien een te groot nadeel hadden toegebragt. Het verbruik van de suiker in Frankrijk op 110 millioenen kilogrammen schattende, berekende de minister dat de binnenlandsche fabrieken daarvan 40 à 50 millioenen leverden, zoodat er voor de kolonien nog 55 à 60 millioenen overbleven, terwijl zij eene hoeveelheid van 80 millioenen kilogr. behoorden te kunnen afzetten. Het tegenwoordig ontwerp is gelijk aan dat hetwelk het ministerie van den heer *Molé* ontworpen had en waaraan de tegenwoordige ministers zich, na veel beraadslagingen gehouden hebben; het verleent eene reductie van 15 fr. regten op de 100 kilogr. aan de koloniale suiker.

Gisteren is de raad van ministers tweemalen vergaderd geweest: des morgens bij den koning, des avonds op het ministerie van de buitenlandsche zaken.

— Bij voortduring wordt er nog van huiszoekingen en arrestatien door de policie bewerkstelligd, gewag gemaakt.

— De volgende telegraphische depêche, uit Marseille van den 1sten dezer, en aan den minister van buitenlandsche zaken gerigt, is heden van gouvernementswege bekend gemaakt:

» Men meldt uit Tarsous, dat de vijandelijkheden niet begonnen waren, maar dat de Turken de Egyptische grenzen naderden en dat *Ibrahim* zijne magt vereenigde, om hen krachtdadig te ontvangen.

» Men schrijft uit Aleppo, dat de Turksche troepen den Euphraat waren overgetrokken, en dat *Ibrahim*, wiens leger zich dagelijks meer versterkte, hen tegemoet trok, maar dat de Sultan, op het aanhouden der Ambassadeurs, aan den Seraskier tegenbevel had gegeven."

Alleen het laatste gedeelte dezer depêche behelst iets nader van wezenlijk belang. Vreemd is het echter, dat in dit berigt in het geheel van geen dagteekening gesproken wordt.

— Berigten uit Bayonne, heden van den 29sten, dus van geen latere dagteekening ontvangen, vermelden dat het hoofdkwartier van don *Carlos* den 27sten nog te Durango was. Voorts worden hier de nadeelige geruchten herhaald die te Bayonne omtrent *Maroto* in omloop waren, en die de aanhangers der karlisten aan kwaadwilligheid toeschreven. Volgens sommigen was *Maroto* ernstig ziek, volgens anderen gevangen. *Vilaréal*, *Negri*, *Eguia* of *Urbistende*, werden als degenen genoemd die hem vervangen zouden.

— Uit Madrid schrijft men van den 26sten dat het gerucht er liep, dat het officieel blad den volgenden dag de benoeming van den heer *Ximinez* tot minister van finantien zou houden.

— Heden uit hoofde van den Zondag geene fonds-notering.

DUITSCHLAND.

FRANKFORT, den 1sten Junij.

Z. K. H. de grootvorst troonopvolger van Rusland wordt morgen of overmorgen uit Holland alhier verwacht. Reeds worden er toebereidselen voor zijne ontvangst gemaakt.

— Uit Rome wordt van den 23sten gemeld, dat de koning van Napels aldaar gewacht werd, om er het ophanden feest der heiligsprekking in de St. Pieterskerk bij te wonen. De kerk was daartoe van binnen geheel versierd, onder anderen met 15,000 groote waskaarsen verlicht. Vele vreemdelingen kwamen te Rome aan om eene plegtigheid bij te wonen die sedert 1807 op die wijze niet meer was gevierd geworden.

— Uit Florence schrijft men, dat de gravin *van Lipano* tot erfgenaam van haar zeer aanzienlijk vermogen, haren kleinzoon *Joachim Murat*, zoon van *Lucien Napoleon*, had benoemd. Naar haren uitersten wil moet hij in Frankrijk opgevoed worden; hem zal alles ten deel vallen wat de voormalige koningin als aandenken van *Napoleon*: zijn bed, zijn zwaard, portretten enz. was overgebleven. Hare beide dochters *Laetitia* en *Louiza*, (gravinnen *Pepoli* en *Rasponi*) en hare beide zonen *Achille* en *Lucien Napoleon*, erven het hun toekomend aandeel, de zonen al hetgeen, tot aandenken aan hun vader, den gewezen koning van Napels, *Joachim Murat* kan strekken.

— Volgens een berigt uit Salonichi van 11den Mei, was de bezetting dier stad, zoo wel als die van Volo, den 3den dier maand naar Konstantinopel vertrokken, om van daar naar Klein-Azie gezonden te worden. De Porte, zegt het berigt, brengt aldaar eene zoodanige krijgsmagt op de been, dat aan het uitbarsten van eenen oorlog niet getwijfeld wordt. Voor het overige zijn er ook heden geene nieuwe tijdingen uit het Oosten ontvangen.

NEDERLANDEN.

BREDA, den 4den Junij.

Bij besluit van Z. M., van den 31sten Mei 1839, n°. 92, is benoemd tot lid der commissie van beheer en toezigt over de droogmaking van het Haarlemmermeer, de heer Mr. *G. P. van Outeren*, hoogheemraad van Rhijnland, ter vervanging van jonkhr Mr. *D. F. van Alphen*, die uit hoofde van den staat zijner gezondheid, zijne benoeming als lid dezer commissie niet heeft kunnen aannemen.

— Bij koninklijk besluit is aan den heer *A. Lipkens*, adviseur in schei- en werktuigkunde bij het departement van binnenlandsche zaken, insgelijks opgedragen het jaarlijk verifieren en des noods doen justeren van de balansen en gewigten, in gebruik bij de Nederlandsche Bank te Amsterdam.

— In de Rotterdamsche Courant leest men het volgende:

Nadat Donderdag avond aan het Russisch Consulaat alhier de tijding was ontvangen, dat Z. K. H. de Grootvorst Troonopvolger van Rusland, benevens Z. K. H. prins *Frederik Hendrik* der Nederlanden, Vrijdag van Deptford vertrekken zouden, begaven zich Z. Exc. de vice-admiraal *Ruysch* en de Russische consul, met Zr. Ms. stoomjagt *de Leeuw*, naar Brielle. Des anderendaags stoomde dat vaartuig buiten om en bleef kruisende in het Goereesche Zeegat. Het was, ten gevolge van den hevigen noord-oosten wind en de mist, eerst Zaturdag namiddag omstreeks half drie ure, dat de Engelsche koninklijke stoomboten de *Firebrand* en de *Lightning*, welke de Vorstelijke personen en hun gevolg moesten overbrengen, van 's Konings jagt, kruisende omtrent de Goeree, ontdekt werden. Bij de ontmoeting salueerde *de Leeuw* het eerstgemelde stoomschip, van welks grooten mast de russisch-keizerlijke standaard en van den fokkemast de nederlandsche koninklijke vlag wapperde, met drie en dertig schoten.

Bij het passeren der haven van Hellevoetsluis salueerde de vesting met drie en dertig schoten, en de bezetting stond in slagorde geschaard, terwijl Zr. Ms. stoomschip *Cerberus* paradeerde.

Aan het Kanaal van Voorne begaven zich de Vice-Admiraal, vergezeld van zijnen Adjudant, van den Russischen Consul en van den kapitein-luitenant *Franck*, dezelfde die de beide Prinsen naar Engeland had overgebragt, aan boord van de *Firebrand*, alwaar de Grootvorst zich eenen genomen tijd op het minzaamst met deze heeren onderhield, en het, op hooger last gedaan aanbod, om op het koninklijk stoomjagt over te gaan, zeide te moeten afslaan, daar de beide Vorsten hunnerzijds zoo spoedig mogelijk verlangden voort te zetten.

Vervolgens passeerden de drie stoomschepen het Kanaal, onder het vlaggen van al de daarin liggende schepen en de belendende gebouwen, terwijl de Hooge personen met een hartelijk gejuich door de zamengevloeide menigte, die de oevers van het Kanaal bedekte, welkom werden geheeten.

De *Firebrand* kwam een geruimen tijd vroeger dan de *Lightning* en *de Leeuw*, en werd des avonds ten half acht uur te Rotterdam aan. Aldaar stond eene divisie der schutterij, met de mariniers, voor het *Grand-Hotel des Pays-Bas*, in de Boompjes, geschaard. Zoodra de Vorsten *de Firebrand* verlieten, aan wier boord zich de baron *van Omphal*, een der Adjudanten des konings, had begeven, werden door het korps muzijkanten der schutterij, onder directie van den heer *Huischenruyter*, Russische en Nederlandsche volkshymnen aangeheven, en bij het aan wal stappen verwelkomde eene deputatie uit de Stedelijke Regering, met den heer Burgemeester Grinwis aan het hoofd, HH. KK. en KK. HH., die zich gedurende eenige weinige oogenblikken binnen genoemd Hôtel begaven, en toen, door den genoemden Adjudant des Konings vergezeld, de reis naar 's Gravenhage voortzetteden.

De salvo's der op de rivier liggende schepen en het gejuich der zamengestroomde volksmenigte getuigden, nevens de overige genoemde eerbewijzingen, van de algemeene belangstelling in de behouden terugkomst der beide jeugdige Vorsten. Men heeft opgemerkt, dat even voor het aan boord gaan, toen de *Firebrand* aan lag, Z. K. H. de Troonopvolger, Z. K. H. prins *Hendrik* herhaalde reizen hartelijk omarmde.

Het grootste gedeelte van het gevolg van den Grootvorst heeft alhier in het *Grand Hôtel des Pays-Bas* overnacht, en is den volgenden morgen ten tien ure over Utrecht naar Nijmegen vertrokken.

— Onder de geschenken door den russischen grootvorst verleend, wordt hoog vermeld die van een rijk versierde snuifdoos aan den baron *Mackay*, dienstdoend kamerheer van Z. K. H. den prins *van Oranje*. Ook de dansmeester aan het hof te 's Hage *Deminiere* heeft van den grootvorst een gouden snuifdoos ten geschenke ontvangen.

— Uit 's Hage schrijft men, dat door het stedelijk bestuur, op voorstel der commissie van het beheer over de badinrigting te Scheveningen, bepaald is, dat het badseizoen op woensdag den 5den dezer zal geopend worden.

— De behandeling voor de arrondissements-regtbank te 's Gravenhage van de zaak der administratie van de nationale nijverheid tegen den heer *Weemaels*, waarvan de pleidooijen Vrijdag een aanvang hadden moeten nemen, is op verzoek van partijen tot den 11den dezer uitgesteld.

— Uit Zeeland wordt van den 1sten dezer geschreven: De forten Lillo en Liefkenshoek worden op last van het departement van oorlog ontwapend; het materieel wordt ingescheept en in de magazijnen opgeslagen. De bestemming van de garnizoenen dier sterkten was nog niet bekend.

— Te Neuzen is op den 28sten ll. ZExc. de vice-admiraal *Gratius*, directeur en kommandant der marine op de Schelde en opperbevelhebber der vesting Vlissingen, vergezeld van een talrijk gevolg, op deszelfs inspectiereis, aan boord van het jagt *Juno* aangekomen, nadat ZExc. vooraf de ter reede liggende rijks-schepen, de korvet *Poreas*, de brikken *Merkuur* en *Snelheid* in oogenschouw had genomen en doen manoeuvreren. De eerbiedwaardige een en tachtigjarige grijsaard, die nog de bloeijendste gezondheid geniet, zonder eenige aan den ouderdom verknochte zwakheid, hield met naauwkeurigheid en kennis van zaken zijne inspectie, en betuigde na den afloop aan de respectieve kommandanten zijne tevredenheid over den staat waarin hij alles gevonden had.

— Men meldt uit Utrecht van den 1sten dezer:

„In den nacht van Woensdag op Donderdag ll. is er in Kuilenburg een schrikkelijken moord, gepaard met diefstal en braak, gepleegd aan den heer *C. de Wildt*, die aldaar, met eene dienstmeid, op een der bolwerken, afgelegen woonde. Men heeft den grijsaard, oud 75 jaren, op zijn bed gesmoord. De daders hadden, na het volbrengen van het feit, zich op weg naar Utrecht begeven. De heer officier van justitie alhier, de heer *van Hees van Berkel*, bekwam kennis van den moord door eenen voerman uit Kuilenburg. De ijverigste naspoorigen werden daarop bewerkstelligd, met dat gevolg, dat reeds des avonds de drie daders alhier waren gegrepen en opgebragt."

— Den 30sten Mei is, van de werf der commercie-compagnie te Middelburg, met het beste gevolg van stapel geloopen het fregatschip *de Zeeuw*, groot ongeveer 500 lasten, bestemd voor de vaart op de Oost-Indien, en gebouwd door den scheepsbouwmeester *F. Huverkamp*, voor rekening van de reederij onder directie van de heeren *van den Broecke Luteyn* en *Schouten*, zullende dit schip gevoerd worden door kapitein *C. Abrahams*.

De hertog *Ferdinand* van Saxen-Coburg met zijne zonen en dochter, hebben zich ergisteren van Brussel te Antwerpen naar Londen ingescheept.

— Bij besluit van vorst *Leopold* zijn de onderscheidene kies-kollegien tegen den 11den dezer bijeengeroepen tot het doen van nieuwe verkiezingen voor de aftredende helft van de kamer van vertegenwoordigers en van den senaat. Omtrent Luxemburg en Limburg is besloten den dag nader te bepalen. Te Brussel moeten drie verkiezingen van senateurs gedaan worden voor de uitvallende leden graaf *H. de Merode*, graaf *d'Aerschot* en de heer *Engler*. Volgens *l'Indépendant* zou tot de wederverkiezing van deze drie leden besloten zijn.

— Men zeide te Brussel dat de minister van oorlog besloten had om het korps gidses in twee afzonderlijke regimenten te verdeelen.

— In den nacht van den 30sten op den 31 Mei heeft weder eene ontvlamming van gaz of zoogenaamd *feu grison* in eene Belgische steenkolenmijn plaats gehad. Het is de mijn van *Bayemont*, te Manchienne au pont, niet verre van Charleroy. Op het oogenblik der uitbarsting bevonden zich 116 werklieden in de mijngangen; 101 hunner zijn nog bij tijds ontsnapt, doch de overige 15 zullen waarschijnlijk omgekomen zijn.

— De correctionele regtbank te Brussel heeft den 1sten Junij den heer *Biré*, op grond dat hij, bij het den 23sten Maart met den heer *Charles de Brouckere* gehouden tweegevecht, aan dezen eene wonde had toegebragt, tot eene geldboete van 200 franken en de kosten van het regtsgeding veroordeeld. De heer *Charles de Brouckere* zelf, die den rang van kolonel bezit, zal wegens dit tweegevecht voor het hooge militaire geregtshof te regt moeten staan. Men weet dat een geschil over de rol, die de heer *de Brouckere* aan den heer *Biré*, ter zake van den inkoop van aandeelen in de Belgische bank, te Parijs heeft doen spelen, tot den strijd tusschen hen beiden aanleiding gegeven heeft.

ANDROIDE-KLARINETTIST.

Voorstelling te *Breda*, op DONDERDAG, den 6. Junij, boven het Koffijhuis van de Wed. BEEKMANS, op de *Groote Markt*. — Entrée 50 Centen. — Het BEELD zal zich laten hooren ten 12, 1, 2 en 3 uren, en bij het begin van ieder uur achtervolgens drie MUZIJKSTUKKEN met PIANO-ACCOMPAGNEMENT uitvoeren.

*** De Ondergeteekende heeft de eer te berigten, dat zij heden van *Brussel* is gearriveerd met een aantal MODES, almede PARIJSSCHE MODEL-HOEDEN, gekleede en ongekleede MUTSEN, een groot Assortiment BLOEMEN, LINT, SCHWARTS en verdere MODE-GOEDEREN.

Beveelt zich bijzonderduring in een ieders gunst.

J. M. VAN GEFFEN,

Lange Brugstraat, Wijk B. N°. 240.

Te Breda, bij BROESE & COMP., Boekdrukkers en Boekverkoopers.